

Ažurirano: 20.3.2017

**OBČINA KOMEN
OBČINSKI SVET**

**OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI
OBČINE KOMEN**

november, 2009

KAZALO

1. Uvod	3
Splošno o občini	
Pravna podlaga	
2. Ocena ogroženosti in varnostnih tveganj kot strokovna podlaga	5
Varstvo pred naravnimi in dr. nesrečami.....	5
Ocena stanja varnosti na območju občine.....	5
3. Namen vzpostavitve redarstva po zakonu o občinskem redarstvu	6
4. Cilji občinskega programa varnosti	6
A. Strateški cilj.....	7
B. Operativni cilji.....	7
5. Varnostne naloge in potrebe, izhajajoče iz ocene varnostnih razmer.....	11
6. Organiziranost medobčinske redarske službe	13
7. Kadrovski sestav medobčinske redarske službe	14
8. Vodenje redarske službe	14
9. Pristojnosti redarske službe	15
10. Materialni in drugi pogoji za delovanje medobčinskega redarstva	16
11. Vrste in obseg nalog redarstva	17
12. Izvajanje zakonskih pooblastil občinskega redarja.....	19
13. Uporaba prisilnih sredstev.....	24
14. Sistem dela medobčinskega redarstva – razporejanje redarjev.....	30
15. Sodelovanje medobčinskega redarstva s policijskimi postajami.....	30
16. Povezanost redarske službe z redarstvi sosednjih občin	30
17. Sodelovanje redarske službe z OKC in Regijskim centrom za obveščanje	31
18. Načini sodelovanja redarjev v sistemu zaščite in reševanja.....	31
19. Načini sodelovanja redarjev in zasebnih varnostnikov	31
20. Interno nadzorstvo nad izvrševanjem nalog medobčinskega redarstva.....	31
21. Sodelovanje med redarsko službo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu	32
22. Varnostno ogrožene poti, kraji, površine in točke v občini.....	32
23. Zgradbe, spomeniki, muzeji in drugi objekti, ki imajo status naravne in kulturne dediščine	33
24. Način uvedbe dežurne službe občinskega redarstva (odločitev župana)	33
25. Zaključek.....	34
LITERATURA IN VIRI	35

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006 in 9/2017), je Občinski svet Občine Komen, na 29. redni seji, dne 20.1.2010, sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE KOMEN

1. UVOD

Splošno o Občini Komen

Komenska občina obsega 103 km² površine - od slovensko-italijanske meje, kjer meji z občino Devin-Nabrežina, do Braniške doline na severnem robu Krasa, kjer se območje nadaljuje v Vipavsko dolino in meji z občinami Miren-Kostanjevica, Nova Gorica, Ajdovščina in Vipava na slovenski strani in Doberdob na italijanski. Na južni strani jo v Sloveniji omejuje še občina Sežana, v Italiji pa občina Zgonik. Sestavlja jo 35 naselij oziroma 20 vaških skupnosti. Na kraški planoti so vaše skupnosti: Gorjansko, Brje pri Komnu, Brestovica pri Komnu, Klanec, Komen, Ivanji Grad-Zagrajec, Preserje, Volčji Grad, Sveto, Škrbina, Mali Dol, Tomačevica, Gabrovica-Coljava, Kobjeglava-Tupelče, Hruševica, Štanjel, Kobdilj, Lukovec, v Braniški dolini pa krajevni skupnosti Gornja Branica in Lisjaki.

Na celotnem območju živi okoli 3515 prebivalcev (leta 2016). Središče občine je naselje Komen, kjer je tudi občinski sedež, zgodovinsko in arhitekturno najbolj poznan kraj pa je Štanjel, s starim utrjenim delom in grajskim kompleksom na griču Turn. Večina prebivalstva je zaposlena v okoliških večjih naseljih (v Sežani, Novi Gorici in Ajdovščini), del pa tudi v manjših podjetjih v Komnu.

V Komnu je tudi osnovna šola Antona Šibelja Stjenka, v Štanjelu pa njena podružnica. V obeh krajih sta tudi vrta za predšolske otroke. Večina prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom kot dopolnilno dejavnostjo, v zadnjih letih predvsem z vinogradništvom, ki postopoma izpodriva živinorejo in poljedelstvo. Vedno bolj pridobivajo na pomenu tudi turistične storitve, predvsem turistične kmetije, vinotoči in "osmice", nekaj družin pa za turistične namene oddaja tudi prenočišča.

Pravna podlaga

Občinski program varnosti Občine Komen je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Namen programa varnosti Občine Komen je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Komen in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine.

Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe in ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven in na državo naslonjen način. Lahko jo zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen programa je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v Občini Komen. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo, ter z okoljem, kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

Program predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja medobčinskega redarstva. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev ter konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg zelenih ciljev. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo medobčinskega redarstva ter za sodelovanje s policijo pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in mira.

Namen programa je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in medobčinskim redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu.

Občinski program varnosti Občine Komen obsega 5 ciljev, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo kvaliteto varnosti v občini. Program Občine Komen je zasnovan razvojno in ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela občinskih redarjev oziroma medobčinskega redarstva in razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela.

Pravna podlaga za program so: Zakon o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006, 9/2017), Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), Zakon o pravilih cestnega prometa-UPB2 (Ur. list RS, št. 82/2013, 68/2016), Zakon o cestah (Ur. list RS, št. 109/2010, 48/2012, 36/2014-odl. US, 46/2015), Zakon o prekrških (Ur. list RS, št. 29/2011-UPB, 21/2013, 111/2013, 74/2014 – odl. US in 92/2014 – odl. US, 32/2016), Zakon o lokalni samoupravi (ZLS-UPB2, Ur. list RS, št. 94/2007, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF in 14/2015-ZUUJFO) in občinski odloki.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA PROGRAMA

UPORABLJENE METODE, POTREBNE ZA IZDELAVO OCENE OGROŽENOSTI

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju Občine Komen ter oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Komen in drugih organov in služb Občine Komen ter Policijske postaje Komen. Veliko podatkov je bilo pridobljenih iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin ter drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je pričakovati, da bo prisotna večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj.

Opravljen je bil ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih objektov in drugih prireditvenih prostorov, kjer bi lahko prišlo do ogrožanja javnih shodov in javnih prireditev.

V okviru priprave občinskega programa varnosti je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja tistih organov in služb znotraj občine, ki so delovno povezani z redarji, in tistih organov ter služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in uporabnega programa varnosti so bili pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se nanašajo na zagotavljanje ugodnih varnostnih razmer na območju občine Komen.

• Ogroženost od naravnih nesreč

Ocena ogroženosti občine Komen je bila pripravljena in izdelana na podlagi raziskav, študij in strokovnih podlag, ki se nanašajo na podnebne, geografske, hidrološke, geološke, seizmološke, ekološke, prostorske, geografske, prometne, demografske, kulturne in druge značilnosti ogroženega območja.

Pri izdelavi ocene ogroženosti je bilo pri obravnavanju posameznih virov možnih vzrokov nastanka nesreč ter njihove verjetnosti pojavljanja, poteku in možnem obsegu ter posledicah posameznih nesreč upoštevano tudi dosedanje stanje na tem področju oz. frekvenca in stopnja pojavljanja posamezne vrste nesreč in uspehi pri njihovem preprečevanju in odpravljanju.

Ocena tveganja in ogroženosti od naravnih in drugih nesreč v Občini Komen je bila izdelana v skladu z določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/2006-UPB1, Ur. list RS, št. 97/2010) ter v skladu z določili Navodila o pripravi ocen ogroženosti (Ur. list RS, št. 39/1995).

Ocena je bila izdelana na podlagi republiških in regijskih ocen ogroženosti, strokovnih študijah pristojnih zavodov in inštitutov oziroma usmeritev ob upoštevanju lokalnih

dejavnikov, izkustvenih norm in dosedanjih izkušenj pri preprečevanju in odpravljanju posledic nesreč.

- **Ocena stanja varnosti na območju občine Komen**

Vsi statistični in drugi vsebinski podatki in ocene stanja varnosti na področju kriminalitete, javnega reda in miru in varnosti v cestnem prometu, so razvidne iz dokumenta »Ocena izvajanja občinskega programa varnosti Občine Komen«, ki se izdeluje na podlagi določil tretjega odstavka, 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS, števil. 139/2006 in 9/2017).

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

Namen vzpostavitve redarstva po Zakonu o občinskem redarstvu je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Komen in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine ter načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občini.

Namen vzpostavitve redarstva je zagotavljanje javne varnosti v lokalni skupnosti oz. izvajanje vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v določbi drugega odstavka 3. člena Zakona o občinskem redarstvu:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanje javnega reda in miru.

Osnovni namen je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v občini. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti varen, čist in urejen javen prostor v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljala kvaliteta življenja v občini ter odpravljali posamezni odklonski pojavi v občini.

Delo medobčinskega redarstva mora biti usmerjeno v kršitve, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni interes in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Medobčinsko redarstvo mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4. CILJI DELOVANJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Osnovni cilj programa varnosti Občine Komen je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

Strateški in operativni cilji občinskega programa varnosti so:

A) STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini Komen.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z medobčinskim redarstvom. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v Občini Komen.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

B) OPERATIVNI CILJI

VARNOST CESTNEGA PROMETA:

Zagotavljanje večje varnosti je mogoče s spodbujanjem udeležencev v prometu k odgovornejšemu vedenju, spoštovanju predpisov in oblikovanju zavesti o pomenu prometne varnosti, z zagotavljanjem varnejših vozil in cestne infrastrukture. V zapletenem sistemu je varnost cestnega prometa odvisna od odgovornega ravnanja posameznikov, vzgojno-izobraževalnih in preventivnih organizacij, medijev, represivnih in pravosodnih organov, civilne družbe, gospodarskih družb, vodstva lokalne skupnosti in ne nazadnje državnih organov. Vsak nosi svoj del odgovornosti za večjo varnost in lahko prispeva k njeni uresničitvi. Zastavljene cilje Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje od 2013 do 2022 (Uradni list RS, št. 39/2013) lahko dosežemo le s skladnimi ukrepi in skupnim prizadevanjem.

- S 1.4.2011 so pričeli veljati (pričetek uporabe 1.7.2011) Zakon o voznikih (Ur. list RS, št. 109/2010, 25/2014 in 85/2016-ZVoz-1), Zakon o pravilih cestnega prometa-UPB2 (Ur. list RS, št. 82/2013, 68/2016), Zakon o cestah (Ur. list RS, št. 7

109/2010, 48/2012, 36/2014-odl. US, 46/2015) in Zakon o motornih vozilih (Ur. list RS, šte. 106/2010, 23/2015, 68/2016). Pooblastila občinskega redarstva so zajeta v Zakonu o pravilih cestnega prometa in Zakonu o cestah. Poleg dosedanjih pooblastil nadzora ravnanja voznikov pri ustavljanju ter parkiranju vozil, hitrosti vožnje v naseljih ter občinskih cestah izven naselij in pa »vožnje v rdečo luč na semaforju«, se občinske redarje pooblašča tudi za nadzor nad ravnanjem pešcev v prometu (prečkanje ceste, osvetlitev pešcev,...), voznikov do pešcev in nadzor nad uporabo zaščitnih sredstev kot sta zaščitna čelada in varnostni pas, kakor tudi uporabo oz. prevoz otrok v otroških sedežih.

V ta namen imajo občinski redarji pooblastilo, da lahko od voznika zahtevajo s predpisanim znakom, da vozilo ustavi, od njega zahtevajo listine in izrečejo ukrepe, da se odpravijo nepravilnosti.

Redarji izvajajo tudi nadzor nad uporabo cest (onesnaženje ceste z blatom, pluženje cest, itd.) Pristojni so tudi za nadzor nad vožnjo kolesarjev po kolesarski stezi in nad udeležbo živali v prometu, oz. ali je žival, ki je v prometu na cesti, ustrezno zavarovana ter ali jo vodič ali gonič ustrezno vodi. V cestnem svetu in v prometu na javni cesti je namreč prosto spuščanje živali prepovedano.

- Zakon o voznikih (Ur. list. RS, šte. 109/2010, 25/2014, 85/2016-ZVoz-1) določa v 1. odstavku 6. člena, da za načrtovanje in usklajevanje nalog preventive in vzgoje v cestnem prometu na lokalni ravni ustanovijo samoupravne lokalne skupnosti svete za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki delujejo kot posvetovalno telo župana. Občinski svet Občine Komen je sprejel Odlok o ustanovitvi in delovanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Komen (Ur. list RS, šte. 35/1997). Na podlagi Resolucije o nacionalnem programu varnosti v cestnem prometu izvaja svet vrsto preventivnih akcij, ki so usmerjene v odpravljanje vzrokov za prometne nesreče, ki so na tem območju najpogostejši.
- Zakon o cestah (Ur. list RS, šte. 109/2010, 48/2012, 36/2014-odl. US, 46/2015) določa, da je v cestnem svetu, z namenom preprečevanja ogrožanja varne uporabe javne ceste, prepovedano med drugim nameščanje predmetov, zemlje ali drugih ovir, ki bi lahko ovirale ali onemogočale nemoteno in varno odvijanje cestnega prometa. Prav tako je na cesto ali cestno telo prepovedano spuščati meteorno vodo, odplake ipd, postavljati količke in ograje ali zasaditi visokorasle rastline.

Občinski redarji so v skladu z navedenim zakonom pooblaščeni za nadzor obremenitev cest z vozili, katerih presega največja dovoljena masa, osna obremenitev, ipd. Takšna vozila lahko napotijo tudi na tehtanje. Vozila, ki vozijo po cesti, po kateri ne bi smela (npr. tovorna vozila na določenem odseku, kjer je to prepovedano, ipd.), lahko občinski redarji tudi izločijo iz prometa, izločijo vozilo, s katerega se razsipava material (pesek, sneg, led, odpada blato,...) ali nima primernih naležnih površin na ploskvah koles, zaradi česar se uničuje cesta.

- V zvezi sodelovanja med Policijsko postajo Sežana, Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom in Občino Komen je bil ob pričetku novega šolskega leta izveden razgovor v zvezi usklajenega delovanja. Policisti in občinski redarji so na delu območja občine opravili pregled celotne prometne signalizacije in kritičnih točk, kjer prihaja pogosteje do prometnih nesreč, s pregledom pa bodo nadaljevali tudi v bodoče. Občinski redarji so poseben poudarek namenili ugotavljanju ustreznosti parkirnih mest in samemu mirujočemu prometu v Občini Komen.

Občinski redarji Medobčinskega inšpektorata in redarstva sodelujejo z državnimi inšpekcijami, ko naletijo na prekrške, ki niso v njihovi pristojnosti.

VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRA:

Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko.

Zakon o varstvu javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir sta dobrini, ki izključujeta vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku.

Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- medobčinsko redarstvo mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen ZJRM); beračenja na javnem kraju (9. člen ZJRM); uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj

uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen ZJRM); zaznave pisanj po objektih 13. člen ZJRM); zaznav vandalizma (16. člen ZJRM); zaznav nedovoljenega kampiranja 18. člen ZJRM); v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen ZJRM); ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena),

- ❑ zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za uporabo prisilnih sredstev,
- ❑ zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- ❑ zagotoviti ustrezno opremo občinskih redarjev za obvladovanje kršiteljev,
- ❑ nadaljnje sodelovanje med Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom in Policijsko postajo Sežana,
- ❑ strokovna pomoč Policijske postaje Sežana.

VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN:

Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo občinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov).

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- ❑ Izdelava seznama varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občine (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj),
- ❑ načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk,
- ❑ občinski redarji morajo imeti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje s svojim vodstvom in z dežurnim Policijske postaje Sežana,
- ❑ zagotovitev ustreznega vozila za varnostne obvoze ogroženih in drugih poti.

VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE:

Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008, 123/2008, 8/2011–ORZVKD39, 90/2012, 111/2013 in 32/2016);

Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so občinski redarji kot pooblaščenice uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Sodelovanje medobčinskega redarstva z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki deluje na območju občine,
- medobčinsko redarstvo si priskrbi ali izdelata seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine,
- medobčinsko redarstvo si izdelata načrt obhodov nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine,
- medobčinsko redarstvo si priskrbi podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine.

VARSTVO OKOLJA:

Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanja na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Občinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v svoji občini,
- medobčinsko redarstvo se poveže z okoljsko inšpekcijo v cilju izmenjave informacij za učinkovit nadzor na tem področju,
- medobčinsko redarstvo si priskrbi karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE NALOGE IN POTREBE V OBČINI KOMEN, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA OBČINSKIH REDARJEV

Preventivna oblika dela občinskih redarjev je vsekakor najbolj razširjena oblika preprečevanja kršitev, saj se z vsebino delovanja ne posega v temeljne človekove svoboščine in njihove pravice (nalaganje materialnih obveznosti, izrekanje glob...), temveč se cilj dosega z opozarjanjem, poučevanjem ter drugimi oblikami delovanja, s katerim se poskuša posameznika ali širšo javnost prepričati o nepravilnosti ravnanja, ki predstavlja kršitev predpisa ali drugo družbeno nesprejemljivo in moteče dejanje. Tako preventivna oblika dela oziroma preventiva velja za prijaznejšo in mehkejšo obliko delovanja redarja, s katero se poskuša preprečiti nastanek kršitve ali jo odpraviti.

Represivna oblika dela občinskih redarjev velja kot trša oblika delovanja, saj je že iz opisa preventivnega delovanja mogoče ugotoviti, da so opozorila v veliki meri odvisna od nadaljnjih ukrepov, ki predstavljajo posledico pri kršitvi. V primerih, kadar cilja ni mogoče

doseči zgolj z opozorili, je potrebno poseči po ukrepih, ki kršitelje sankcionirajo z mandatno kaznijo ali drugimi oblikami materialne odgovornosti, zaradi storitve prekrška.

Večina zakonskih in lokalnih predpisov v svoji vsebini predvideva kazenske določbe za posamezne kršitve. Pri tem je seveda najprej dana možnost preventivnega ukrepa, velikokrat pa je kršitev že v samem začetku takšna, ki ne dopušča uporabe preventivnih ukrepov.

Med represivne ukrepe občinskih redarjev lahko med drugim uvrstimo: izrek glob, izdaja plačilnega naloga, odredba za odvoz vozila s pajkom, obdolžilni predlog okrajnemu sodišču, itd.

OBVLADOVANJE VARNOSTNIH NALOG S STRANI OBČINSKIH REDARJEV:

Pri določanju varnostnih potreb občine je potrebno izhajati iz veljavne zakonodaje, v skladu s katero medobčinsko redarstvo opravlja svoje naloge, ki izhajajo iz državnih in lokalnih predpisov. Na podlagi trenutno veljavne zakonodaje so delovna področja občinskega redarstva določena v Zakonu o varstvu javnega reda in miru ter v Zakonu o pravilih cestnega prometa in Zakonu o cestah, na podlagi katerih je izdana večina občinskih odlokov, ki podrobneje urejajo posamezna področja. Pri tem je potrebno posebej poudariti, da je samo vzpostavljanje javnega reda v pristojnosti policije, medtem, ko je vzdrževanje javnega reda tudi v pristojnosti redarstva. Kot vzpostavljanje javnega reda je potrebno razumeti, da gre za aktivnosti, ko je javni red porušen in ga je potrebno ponovno vzpostaviti, zato bo v tem delu intervenirala policija. Medobčinsko redarstvo bo opravljala naloge za vzdrževanje stanja brez kršitev.

Varnostne potrebe izhajajo iz analize in ocene ogroženosti stanja varnosti v občini in so nujno potrebna za zagotavljanje javnega reda in miru. Ugotovljene so bile na podlagi podatkov s katerimi razpolagajo posamezni organi in s pomočjo informacij, pridobljenih s strani občanov. Poudariti je potrebno, da se varnostne potrebe spreminjajo glede na letni čas, dneve v tednu, posebne dogodke (prireditve, začetek šolskega leta, serije kaznivih dejanj, požarna ogroženost, itd.), zaradi česar je nujno, da vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva spremlja spremembe in na podlagi tega usmerja in načrtuje ter prilagaja aktivnosti občinskih redarjev.

V skladu z določbami ZORed in ZORed-A lahko varnostne potrebe razdelimo na štiri poglavitna področja:

1. Nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih in varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij

V zvezi s tem so se na območju občine Komen pokazale predvsem naslednje potrebe:

- ukrepi za zmanjševanje hitrosti na cestah, kjer se najpogosteje dogajajo prometne nesreče ali zdrsi s cestišč;
- ukrepi zoper pešce, ki ne uporabljajo kresničke ali ne hodijo po levi, na vseh lokalnih cestah, kjer ni pločnikov;
- ukrepe zoper voznike, ki ne upoštevajo pravil parkiranja, predvsem tam, kjer je s prekrški promet onemogočen, ogrožen, oviran ali pa so zaparkirane intervencijske poti, ter v bližini gostinskih lokalov, kjer so vozila parkirana po pločnikih in na križiščih ter na mestih, kjer so parkirišča rezervirana za invalide;
- osveščanje in obveščanje prebivalcev in voznikov na območju občine Komen glede varnostnih tveganj ter spodbujanje k upoštevanju prometne signalizacije in pravil, ki pripomorejo k izboljšanju varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu;

- odstranjevanje zapuščenih vozil ter odvoz nepravilno parkiranih vozil, ki predstavljajo nevarnost ali onemogočajo prevoznost cest ali dostopov do objektov;
- pregledovanje prometne signalizacije in obveščanje pristojnih o pomanjkljivostih;
- prisotnost redarjev na šolskih poteh, v času prvih šolskih dni ter med letom, ko ni poostrenih policijskih aktivnosti;
- udeležba redarjev pri akcijah, ki jih organizira Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Komen;
- pomoč občinskih redarjev rediteljem pri urejanju parkiranja ob večjih javnih prireditvah na celotnem območju občine Komen.

2. Skrb za varnost občinskih javnih poti, rekreacijskih in drugih javnih površin

V zvezi s tem so se v skladu z varnostnimi potrebami na območju občine Komen pokazale predvsem potrebe po naslednjih ukrepih:

- ukrepi zoper voznike, ki ne upoštevajo prepovedi vožnje po ustrezno označenih poteh;
- ukrepi zoper osebe, ki odlagajo odpadke in nevarne predmete, predvsem na območjih, kjer se ob večerih in ob koncih tedna zbirajo mladi.

3. Varstvo javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine

V zvezi s tem so se na območju občine Komen pokazale predvsem naslednje potrebe:

- obhodi oziroma preventivni nadzor kulturnih in naravnih spomenikov s strani občinskih redarjev;
- obhodi javnih objektov in kulturnih spomenikov, ki so tarče vandalizma in napadov;
- prisotnost občinskih redarjev na mestih, kjer prihaja do odmetavanja odpadkov, razbijanja stekla, uničevanja in prevračanja košev za smeti in druge javne infrastrukture.

4. Vzdrževanje javnega reda in miru

V zvezi s tem so se na območju občine Komen pokazale predvsem potrebe:

- pogostejša prisotnost občinskih redarjev na mestih, kjer se vrši preprodaja prepovedanih drog;
- pogostejša prisotnost občinskih redarjev na območjih, kjer prihaja do vlomov v vozila, stanovanjske in druge objekte;
- občasna prisotnost občinskih redarjev na mestih in območjih, kjer prihaja do kršitev predpisov glede kampiranja na javnih mestih, pranja avtomobilov, odlaganja odpadkov na črna odlagališča in kurjenja v naravi.

Glede na omejene pristojnosti in pooblastila bodo morali občinski redarji v Občini Komen čas in območje svojega dela prilagoditi zgoraj omenjenim varnostnim potrebam. V okviru kadrovskih in organizacijskih zmožnosti bodo občasno in postopno prešli na popoldanske in večerne urnike delovanja ter delovali v mešanih patruljah s policijo.

6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Organiziranost redarske službe je bila izvedena na podlagi sprejetega Odloka o ustanovitvi organov skupne občinske uprave (Uradni list RS, št. 18/2008, 28/2011 in 66/2013) in Dogovora o medsebojnih pravicah, obveznostih, odgovornostih in drugih razmerjih.

Iz omenjenih dveh aktov je razvidna ustanovitev Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin: Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana, kot tudi delovanje redarjev v okviru ustanovljenega medobčinskega inšpektorata in redarstva, njihove pristojnosti in naloge.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo mora pri izvrševanju upravnih nalog ravnati po usmeritvah župana in nalogih direktorja občinske uprave oziroma druge s strani župana pooblaščen osebe občinske uprave tiste občine, v katero krajevno pristojnost zadeva spada, skladno s predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor in občinsko redarstvo, glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja uprave pa po skupnih usmeritvah županov občin.

7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

V Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu je sistemiziranih 7 delovnih mest:

- 6 uradniških delovnih mest, od tega 1 na položaju,
- 1 strokovno tehnično delovno mesto.

V nadaljevanju je v preglednici prikazana sistemizacija delovnih mest v Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu občin: Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana ter zasedenost delovnih mest, kot sledi:

Zap. št.	Delovno mesto, uradniški naziv	Štev. delovnih mest	
		SISTEMIZACIJA	ZASEDENOST
1	Vodja medobčinskega inšpektorata in redarstva - inšpektor	1	1
2	Inšpektor	1	/
3	Višji nadzornik	1	/
4	Občinski redar	3	2
5	Administrator V	1	1
	SKUPAJ	7	4

Zaradi novih zakonskih pooblastil in razširitve področja ter območja dela bo potrebno v okviru Medobčinskega inšpektorata in redarstva oceniti potrebo po zaposlitvi dodatnih občinskih redarjev. Pri tem je potrebno upoštevati bodoče varnostne potrebe, okvir kadrovske krepitve redarske službe pa bodo tudi materialne in finančne zmožnosti občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana, kot pristopnic k ustanovitvi organov skupne občinske uprave.

8. VODENJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Medobčinski inšpektorat in redarstvo vodi vodja inšpektorata in redarstva, ki ga soglasno imenujejo in razrešujejo župani občin ustanoviteljic.

Vodja inšpektorata in redarstva odgovarja za izvrševanje upravnih nalog, ki sodijo v krajevno pristojnost posamezne občine, županu in direktorju oziroma drugi s strani župana pooblaščen osebi občinske uprave te občine, za delo Medobčinskega inšpektorata in redarstva v celoti, pa skupaj vsem županom občin.

V okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost, kakovost in učinkovitost Medobčinskega inšpektorata in redarstva, organizira opravljanje nalog inšpektorata in redarstva, skrbi za izdelavo in realizacijo programa dela ter opravlja vsa dela in naloge, ki so potrebne za redno, pravočasno, strokovno in učinkovito delo.

Vodja inšpektorata in redarstva mora občinam, najmanj enkrat letno podati poročilo o delovanju Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

Delo občinskih redarjev usmerja preko mesečnih načrtov dela. V načrtih upošteva tudi sugestije in predloge za učinkovito delo, ki jih lahko podajo tudi predstavniki policije.

9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Pristojnosti občinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006, 9/2017), Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), Zakonu o pravilih cestnega prometa-UPB2 (Ur. list RS, št. 82/2013), Zakonu o cestah (Ur. list RS, št. 109/2010, 48/2012, 36/2014-odl. US, 46/2015), Zakonu o prekrških (Ur. list RS, št. 29/2011-UPB, 21/2013, 111/2013, 74/2014 – odl. US in 92/2014 – odl. US) in Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS-UPB2, Uradni list RS, št. 94/2007, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF in 14/2015-ZUUJFO).

V določbi drugega odstavka **3. člena Zakona o občinskem redarstvu** je opredeljeno, da medobčinsko redarstvo skrbi na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, za:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

ZORed je torej temeljen sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge občinskih redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v prvem odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

V **Zakonu o varstvu javnega reda in miru** (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Medobčinsko redarstvo lahko skladno z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena);
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- kampiranje (18. člen);
- uporaba živali (19. člen);
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

Pooblastila občinskega redarstva so zajeta v Zakonu o pravilih cestnega prometa-UPB2 (Ur. list RS, št. 82/2013 in št. 68/2016) in Zakonu o cestah (Ur. list RS, št. 109/2010, 48/2012, 36/2014-odl. US, 46/2015).

V določbi prvega odstavka 3. člena Zakona o prekrških (Ur. list RS, št. 29/2011–UPB, 21/2013, 111/2013, 74/2014 – odl. US in 92/2014 – odl. US, 32/2016) je opredeljeno, da se lahko prekrški določijo tudi z občinskimi odloki.

10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOČINSKEGA REDARSTVA (PROSTORI, OPREMA, VOZILA, SREDSTVA ZVEZ)

Med materialne in druge pogoje za delovanje mestnega redarstva in redarjev lahko uvrščamo prostore redarske službe, opremo, ki jo uporabljajo redarji, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 103/ 2007 in 64/2010).

Med opremo redarjev se uvršča:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

Službena vozila

Redarska služba uporablja službena vozila z napisom »Medobčinsko redarstvo« in simbolom redarske službe. Izvedbe napisov in simbolov so odvisne od velikosti in tipov službenih avtomobilov (isti tipi službenih avtomobilov morajo biti enako označeni).

Redarska služba lahko uporablja tudi motorna kolesa s tem, da se napis in simbol določi na način, kot je določeno za službena vozila.

Uporabljajo lahko tudi kolesa, ki so lahko različne barve, brez nalepk, napisov in simbolov.

Tehnična oprema redarja

Tehnična oprema redarjev je:

- fotoaparatus,
- oprema za izvajanje redarskih pooblastil,
- oprema za urejanje cestnega prometa in nadzor nad njim,
- posebna tehnična sredstva in posebni tehnični pripomočki,
- informacijska in telekomunikacijska oprema,
- oprema in pripomočki za usposabljanje in
- mobilni telefonski aparat.

Osebna oprema redarja

Med osebno opremo redarja se štejejo kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrvico, Stop loparček in žepna svetilka.

Tipizacija oziroma tehnična specifikacija zgoraj navedene osebne opreme za redarja je določena v Pravilniku o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev.

Redarji morajo opremo uporabljati in nositi tako, kot je predpisano v posebnih aktih in navodilih proizvajalca.

Uniforma občinskih redarjev

Uniforma občinskega redarja je zimska in poletna. Posebne vrste uniforme so uniforma občinskega redarja kolesarja in motorista ter slovesna uniforma.

Vodja redarstva odredi vrsto uniforme in njene sestavne dele, ki jih morajo redarji nositi pri opravljanju svojih nalog v posameznih letnih časih ter dogodke oziroma priložnosti, ob katerih sme občinski redar nositi slovesno uniformo.

Uniformo občinskega redarja oziroma občinske redarke sestavljajo: pokrivalo, suknjič, hlače, žensko krilo, moška srajca ali ženska bluza, kravata, pas, nogavice, čevlji, bunda, vetrni jopič, polo majica, rokavice.

Uniformo občinskega redarja kolesarja sestavljajo: kolesarske hlače do kolen z zaščitnimi hlačami, kolesarska čelada, rokavice – kolesarske in športni čevlji.

Uniformo občinskega redarja motorista sestavljajo: motoristični jopič z brezrokavnikom, motoristične hlače, motoristična čelada, motoristični čevlji in zaščitne rokavice – motoristične.

Sestavni deli uniforme so tudi simboli, označbe in položajne oznake občinskega redarja.

Službena izkaznica občinskih redarjev

Pooblaščen uradna oseba Medobčinskega inšpektorata in redarstva ima službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek, pokazati.

Službeno izkaznico občinskemu redarju izda župan Občine Sežana (sedež organa) ob imenovanju v naziv. Pooblaščen uradna oseba mora službeno izkaznico vrniti županu, če ji preneha delovno razmerje v Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu.

Službena izkaznica vsebuje naziv pooblaščen uradne osebe, njene identifikacijske podatke in pooblastila.

V službeni izkaznici so navedene vse občine, ki jih Medobčinski inšpektorat in redarstvo pokriva.

Službena izkaznica občinskega redarja je sestavljena iz identifikacijske kartice in usnjenega ovitka iz črnega usnja.

11. VRSTE IN OBSEG NALOG OBČINSKIH REDARJEV NA OBMOČJU OBČINE KOMEN

Redarstvo ni tipična služba občinske, oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto občinske uprave. Redar je pooblaščen uradna oseba (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem (v letu 2016 je bilo na redarje v Sloveniji 14 različnih napadov - verbalne grožnje, vlečenje za rokav, odiranje, preprečitev uradnega dejanja ipd.) ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in način kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina) s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z Zakonom o občinskem redarstvu, Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o cestah in Zakonom o pravilih cestnega prometa ter sprejetimi odloki in odredbami občine, se je vrsta in obseg nalog temeljito spremenil tudi za redarje, ki bodo opravljali delo na območju občine Komen.

Redarji na območju občine Komen izvajajo preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarjev na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja redarske službe ter pripravo konkretnih načrtov za odzivanje na kršitve in

preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kvaliteto življenja in dela v Občini Komen.

Prav zaradi tega bo v medobčinski redarski službi v organizacijskem in vsebinskem smislu vzpostavljena ustrezna logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu in delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora bo namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Glede na to, da je prekrškovni postopek kompleksen in sestavljen iz različnih vej obdelave, bo redarstvo pri posodabljanju dela izhajalo iz nekaterih temeljnih izhodišč in usmeritev Občine Komen, in sicer:

- povečati strokovnost dela,
- zagotoviti takšno tehnologijo, ki bo ne glede na količino podatkov, časovno sposobna njihove obdelave (pri tem se je upoštevalo predvsem zakonite roke),
- zmanjšati število administrativnih delavcev za obdelavo podatkov in zmanjšati čas administrativnega dela redarja,
- zmanjšati število napak v procesu dela in
- znižati stroške pri obdelavi podatkov, zlasti pa pri vodenju prekrškovnih postopkov.

Za izvedbo zastavljenih temeljnih izhodišč in usmeritev je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljati informacijske in druge programe za kvalitetno in učinkovito delo ter zmanjšanje stroškov poslovanja.

12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKEGA REDARJA

SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKIH REDARJEV

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga občinski redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, ki so določene z zakonom in občinskimi predpisi. Takšna upravičenja oziroma posebne pravice niso zgolj pravice, temveč največkrat istočasno predstavljajo tudi dolžnosti, saj zakonodajalec od tistega, ki ima pooblastila zahteva, da jih tudi mora uporabiti ob pogojih, ki jih določa zakon in na način, ki je določen v zakonu in podzakonskih aktih.

Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali pa morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvršiti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih določenih z zakonom in na način, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja kako pravno dejanje.

V Zakonu o občinskem redarstvu so določena tista pooblastila, s katerimi je občinskim redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine. Glede na predpise lahko uporabljajo naslednje ukrepe:

- opozorilo,
- ustna odredba,
- ugotavljanje identitete,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,

- zadržanje osebe,
- uporaba telesne sile, sredstev za vklepanje in vezanje ter plinskega razpršilca (v nadaljnjem besedilu: prisilna sredstva).

Če s tem zakonom ni drugače določeno, se za izvajanje teh pooblastil uporabljajo določbe zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije.

V Zakonu o prekrških so uzakonjena pooblastila občinskih redarjev, ki jih izvajajo v postopkih o prekrških, posamezna pooblastila pa jim dajejo tudi drugi (specialni) zakoni. Tako lahko med pooblastila občinskih redarjev na določen način štejemo tudi naslednje ukrepe:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb predpisov o cestah in o okolju v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovijo njegovo identiteto,
- uporabljajo znake, ki jih uporabljajo policisti z zakonom in podzakonskimi akti.

OPOZORILO

Zakon o občinskem redarstvu v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe Zakona o nalogah in pooblastilih policije in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Zakon o nalogah in pooblastilih policije določa, da policisti z opozorilom opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike, posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja.

Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo opozorilo ločiti od pooblastila ukaz, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila občinskega redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi Zakona o občinskem redarstvu. Tako lahko občinski redar pooblastilo opozorilo uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče občinski redar na podlagi določil tega zakona, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo občinski redarji možnost izreka opozorila tudi po Zakonu o prekrških, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

USTNA ODREDBA

Zakon o občinskem redarstvu v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu, ki določa, da z ustno odredbo občinski redar daje ukaze, obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva in jih mora kdo storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo izrekanja ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb Zakona o nalogah in pooblastilih policije, ki določa, da z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi občinski redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati ali pa mu ukazati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko občinski redar uspešno opravi nalogo iz svoje pristojnosti in s tem poskrbi za javno varnost in javni red na območju občine Komen.

UGOTAVLJANJE IDENTITETE

Zakon o občinskem redarstvu v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja identiteto. Ugotavljanje identitete je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje ali za katero se misli, da je. To opravilo je v policiji znano kot legitimiranje, to pa je uradno dejanje, s katerim policisti, smiselno pa tudi občinski redarji, ugotavljajo identiteto in osebne podatke oseb v postopku.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje identitete opredeljeno v 12. členu, ki določa, da občinski redar ugotavlja identiteto osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo storila, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti.

Identiteto ugotavlja občinski redar tako, da osebo na primeren način ustavi in ji pojasni razlog ustavitve, nato zahteva izročitev javne listine z njeno fotografijo, ki jo je izdal državni organ. Če je oseba zakrita ali zamaskirana, sme občinski redar zahtevati, da se odkrije, zato da lahko nedvomno ugotovi njeno identiteto.

Če občinski redar dvomi o pristnosti javne listine, ali je oseba nima, ali identitete ni mogoče z gotovostjo ugotoviti, sme občinski redar ugotavljati identiteto z razgovorom, v katerem preverja podatke o identiteti z uporabo drugih listin, s pomočjo drugih oseb ali na drugem kraju ali na način, ki ga predlaga oseba, če je varen in razumen.

Če občinski redar ne more ugotoviti identitete osebe, zahteva ugotovitev identitete od policije.

VARNOSTNI PREGLED OSEBE

Zakon o občinskem redarstvu v 10. členu odloča, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregled, uporabljajo določbe Zakona o nalogah in pooblastilih policije in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega, moramo pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“ poznati vsebino enakega pooblastila iz Zakona o nalogah in pooblastilih policije, ki določa, da lahko policisti pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, v primeru, ko obstaja verjetnost napada ali samo poškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Pod istimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi občinski redarji. Iz navedenega torej izhaja, da lahko, pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po Zakonu o nalogah in pooblastilih policije obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

ZADRŽANJE OSEBE

Zakon o občinskem redarstvu v 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja osebe. V 13. členu pa je določeno, da z zadržanjem občinski redar začasno omeji gibanje osebi v postopku.

Občinski redar pojasni osebi razlog zadržanja, na njeno zahtevo pa tudi predviden čas trajanja zadržanja.

Občinski redar sme na kraju dogodka zadržati:

- osebo, katere identiteto mora ugotoviti;
- osebo, zaloteno pri storitvi kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti;
- storilca prekrška, če gre za prekršek iz pristojnosti drugega prekrškovnega organa, ko je to potrebno zaradi zagotovitve varnosti ljudi in premoženja.

Zadržanje iz prejšnjega odstavka sme trajati, dokler je to nujno za izvedbo postopka oziroma do prihoda policistov ali uradne osebe drugega prekrškovnega organa, vendar največ eno uro od začetka postopka.

ZASEG PREDMETOV

Zakon o občinskem redarstvu določa, da imajo občinski redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe Zakona o nalogah in pooblastilih policije in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. Zakon o nalogah in pooblastilih policije določa, da policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samo poškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red

ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete.

Policist zasežen predmet odstopi pristojnemu organu. Če je potrebno na predmetu iskati sledove kaznivega dejanja ali prekrška ali opraviti drugo kriminalistično tehnično opravilo, policist ta postopek izvede pred pošiljanjem predmeta pristojnemu organu.

Nevaren predmet, ki ne bo vrnjen osebi, mora policist komisijsko uničiti oziroma odstopit pristojni organizaciji, ki je usposobljena za njegovo uničenje, ter o tem napisati zapisnik o uničenju in obvestiti osebo, ki ji je bil predmet zasežen. Če predmet ni nevaren ali ni bil predlagan postopek pred pristojnim organom, ga mora policist, takoj ko je mogoče, vrniti osebi, ki ji je bil zasežen, ali drugi upravičeni osebi. O vrnitvi zaseženih predmetov policist obvesti upravičenca in ga pozove, da predmete prevzame na sedežu organa praviloma v kraju njenega prebivališča, hkrati pa ga opozori na njegovo pravico zahtevati, da se mu predmeti dostavijo na dom.

S predmetom, ki je bil zasežen osumljencu kaznivega dejanja in ni njegova last, ali je bil najden na kraju kaznivega dejanja in je njegov lastnik neznan, policist ravna po določili zakona, ki ureja kazenski postopek.

Policijska enota zasežene predmete do izročitve pristojnemu organu hrani vidno ločeno v posebnem prostoru ter vodi njihov pregled. Na vsakem predmetu morajo biti naslednji podatki:

- šifra v skladu s pravili o pisarniškem poslovanju,
- njegova zaporedna številka v posamezni zadevi ter
- ime in priimek policista, ki je vodil postopek.

V policijski enoti so lahko predmeti v drugem prostoru le, kadar je to upravičeno zaradi preiskovanja zadeve (npr. pregled večje količine dokumentov), neupravičenim osebam pa je onemogočen dostop.

Zakon o prekrških določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki je storilec prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

Tudi z zakonom, ki določa prekršek, se sme določiti odvzem predmetov. Pri odvzemu predmetov po takšnih zakonih morajo biti občinski redarji še posebej pozorni na to, kakšni pogoji so določeni za odvzem. Bistveno je, kaj je določeno, ali se morajo ali se lahko odvzamejo oziroma zasežejo.

Zakon o varstvu javnega reda in miru določa, da lahko občinski redar zaseže brez odločbe pristojnega organa acetylen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške, za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Zakon o občinskem redarstvu v 1. odstavku 10. členu določa, da ima občinski redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa pa, da če s tem zakonom ni drugače določeno, se za izvajanje teh pooblastil uporabljajo določbe zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije.

V nadaljevanju navedeni zakon določa, da sme občinski redar uporabiti sledeča prisilna sredstva:

- uporaba telesne sile,
- uporaba sredstev za vklepanje in vezanje in
- plinski razpršilec.

Občinski redar prisilnih sredstev ne sme uporabiti proti otrokom, vidno bolnim, starim, onemoglim osebam, vidno težkim invalidom in vidno nosečim ženskam, razen če ni to nujno za obvladovanje njihovega upiranja zadržanju, odvrnitve njihovega napada ali preprečitve samopoškodbe osebe.

UPORABA TELESNE SILE

Občinski redar sme uporabiti telesno silo, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki jo je treba zadržati, odvrniti napada ali preprečiti samopoškodbe.

Telesna sila pomeni tisto prisilno sredstvo, s katerim osebe uporabljajo svojo telesno moč in znanje borilnih veščin ter spretnosti za izvedbo uradnih nalog. O telesni sili lahko govorimo takrat, ko pride do dotika dveh teles. Gre za človekovo telesno silo, ki je pri posameznikih različna, odvisna od njegovih telesnih značilnosti in sposobnosti.

Uporaba telesne sile kot prisilnega sredstva je torej tudi uporaba telesne moči in spretnosti občinskega redarja (gibanj telesa ali delov telesa v telo druge osebe) proti drugi osebi z neposrednim fizičnim stikom (dotikom). Praviloma se uporablja kot osnovna in milejša vrsta prisilnega sredstva za neposredno delovanje na ljudi.

Za uporabo telesne sile se šteje uporaba:

- strokovnih prijemov in pritiskov, ki jih lahko občinski redarji uporabijo za obvladovanje pasivnega upiranja,
- strokovnih udarcev in
- strokovnih metov,

s pomočjo katerih lahko ob uporabi lastne telesne moči občinski redar obvlada osebo, ki ga napade ali da lahko odvrne istočasni protipravni napad od drugega. Pri tem pa mora občinski redar ob drugih načelih upoštevati zlasti načelo zakonitosti in strokovnosti.

Strokovni prijemi

Strokovni prijemi, so sestavljeni iz prijemov, vzvodov in davljen, ki se izvajajo z rokami. Namen uporabe strokovnih prijemov je, da se osebo zadrži na določenem kraju ali transportira kamor je potrebno. Prijemi z neposredno uporabo telesne sile so tisti elementi, s katerimi lahko občinski redar osebo prijeme z rokama za kateri koli del telesa in pri tem uporabi samo svojo telesno silo, da osebo zadrži na kraju dogodka.

Za občinskega redarja, ki opravlja delo samostojno je priporočljivo, da predvsem uporablja vzvodne in zapestno vzvodne prijeme. Gre za prijeme, s katerimi se izvajajo vzvodi na sklepe na rokah in nogah. Najpogosteje se izvajajo na zapestju, komolcu, ramenih, kolenih in gležnjih. Pri izvajanju vzvodnih prijemov je potrebno kontrolirati pritiske na sklepe. Vzvodi morajo biti sorazmerni upiranju in ne smejo biti sunkoviti in izvedeni v nasprotni smeri.

Vzvodni prijemi se praviloma začnejo izvajati največkrat stoje, končajo pa se na tleh. Pri tem je potrebno ves čas nadzirati glavo in druge vitalne dele telesa, da se oseba ne poškoduje.

Davljenje je možno izvesti v vseh položajih (stoje, leže in kleče). Prijemi davljenja znajo biti na pogled zelo surovi oziroma grobi, zato jih znajo osebe, ki gledajo tak postopek, največkrat oceniti za nehumane in nestrokovne. Strokovni prijemi so zelo uporabni za :

- transport oseb,
- vklepanje in vezanje oseb ter
- obrambo pred prijemom napadalca.

Strokovni udarci

Strokovni udarci so v primerjavi z strokovnimi prijemi hujša oblika uporabe telesne sile, zato so pogosto vzrok za presojo upravičenosti uporabe. Med hujšo obliko se štejejo predvsem zaradi posledic, ki pri njihovi uporabi nastanejo. Udarci so tudi najhitrejša uporaba sile, s katero lahko občinski redar odvrne napad nase ali koga drugega. Udarcev je več vrst, delijo pa se na udarce z nogo in roko.

Udarci z nogo so močnejši in jih je težje kontrolirati, so pa tudi bolj učinkoviti, saj je noga daljša od roke in pri tem ostanejo vitalni deli redarja bolj oddaljeni od napadalca. Pri uporabi udarcev se le te ne sme usmerjati v glavo in druge dele telesa, kjer bi se lahko prizadejalo hude posledice za življenje in zdravje tistega, proti kateremu se uporabljajo udarci.

Roke so najpogostejše sredstvo za uporabo vseh oblik telesne sile, še posebej pa za uporabo udarcev. Ti udarci se lahko izvajajo z vsemi deli roke in sicer:

- s pestjo, z dlanjo ter z zunanjim in notranjim delom dlani ter
- s prsti, s podlaktjo in s komolcem.

Strokovni udarci se lahko razdelijo na sunke in udarce!

Sunki so vsi udarci z ramena, izvedeni z rotacijo roke (pestjo) s pomočjo gibanja bokov. Osnovna značilnost so racionalnost, najkrajša pot in velika hitrost. Izvajalec mora ves čas sunke kontrolirati.

Udarci se izvajajo iz komolca, tako da je os rotacije komolec. Udarna površina pa je dlan, rob dlani ali komolec. Udarci z nogo se razvrščajo glede na smer gibanja noge in udarno površino.

Smer gibanja je lahko gor – dol, naprej in nazaj, medtem pa je lahko udarna površina stopalo ali koleno. Ciljne točke udarjanja z ного in roko so v pretežnem delu:

- sprednji del telesa (trebuh, pleksus),
- zadnji del telesa (hrbet, zadnjica),
- stranski deli (ledveni del, rebra),
- mišične skupine (podlaket, nadlaket, ramena) in
- mišične skupine na nogah (stegno, golen, meča).

Strokovni meti

Tehnika metov je povzeta po borilni veščini judo. Praviloma se izvaja tako, da občinski redar napadalca svojim telesom spravi iz ravnotežja in napadalca »vrže« na tla. Strokovni meti so po kvalifikaciji najhujša oblika uporabe telesne sile.

Glavna razloga za to sta predvsem v tem:

- da je pri strokovnem metu padec nasprotnika težje kontrolirati, kot pri strokovnem prijemu ali strokovnem udarcu ter
- da večina napadalcev ne obvlada tehnike padanja, ker pri tem ponavadi padejo na trdo površino (asfalt beton, keramika ...) in pri tem pogosto pride do telesnih poškodb.

Uporaba strokovnih metov se lahko deli tudi na: ročne mete, bočne mete, nožne mete, ramenske mete in mete s padcem nazaj ali v stran.

SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE

Sredstva za vklepanje in vezanje sme občinski redar uporabiti če se oseba upira zadržanju, zaradi odvrnitve napada ali zaradi preprečitve samopoškodbe osebe.

Namen teh uporabe sredstev je, da osebi onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje od občinskega redarja zahteva, da uporablja sredstva za vklepanje in vezanje zakonito in strokovno.

Med prisilna sredstva za vklepanje in vezanje se uvršča:

- sredstva za vklepanje (različne vrste lisic),
- sredstva za vezanje (plastične zatege, vrvice) in
- druga priročna sredstva (lepilni trakovi, vezalke, hlačni ali drugi pasovi ...).

Tehnika natikanja lisic na zapestje se razlikujejo glede na:

- položaj rok (spredaj, zadaj),
- intenzivnost upiranja – položaj osebe (stoje, kleče, leže),
- tehnične značilnosti in
- vrsto lisic.

Način vklepanja in vezanja se lahko deli tudi na položaj rok osebe, in sicer:

- roke spredaj brez naslanjanja,
- z rokami naslonjeni na zid, prevozno sredstvo ali drevo in
- z rokami zadaj.

Postopek uporabe sredstev za vklepanje in vezanje je predvsem odvisen od tega ali se oseba občinskemu redarju upira ali ne. Tako se lahko sredstva za vklepanje in vezanje uporabljajo na naslednji način:

- vklepanje in vezanje spredaj brez uporabe telesne sile,
- vklepanje in vezanje na hrbtu brez uporabe telesne sile,
- vklepanje in vezanje z naslanjanjem in
- vklepanje in vezanje ležeče osebe.

Vklepanje in vezanje spredaj brez uporabe telesne sile

Lisice se prime v močnejšo roko in se osebi približa od strani (iz njegovega boka), jo z šibkejšo roko prime tik nad zapestjem njene roke in spodnji enojni obroč lisic nastavi na zapestje in pritisne tako, da obroč obkroži zapestje roke in se zaskoči. Nato se osebi ukaže: »ŠE DRUGO ROKO!« in zgornji obroč potisne navzdol proti drugi roki in nastavi na zapestje ter porine obroč tako, da obkroži zapestje te roke.

Vklepanje in vezanje na hrbtu brez uporabe telesne sile

Ta postopek je za občinske redarje veliko varnejši, saj pri tem kršilec oziroma storilec občinskega redarja ne more poriniti, ga objeti, ga udariti in tudi poskus pobega je težji.

Oseba, ki se jo vklepa, mora imeti roke spuščene za hrbtom in dlani obrnjene ena proti drugi ali navzven. Pri tem mora občinski redar paziti, da sta palca obrnjena navzgor in dlani obrnjene navzven, saj oseba tako težje doseže ključavnice in težje obrača roke. Pri tem je potrebno lisice trdo prijete s primarno roko in se lahko tudi ukaže:« NOGE NARAZEN, NAGNITE SE NAPREJ!« Takoj za tem se osebi približa in ji spodnji obroč lisic nastavi na zapestje, povleče roko osebe in potisne obroč tako, da obkroži zapestje in se zaskoči. Nato se na drugo roko natakne še zgornji obroč in oba dela lisic stisne in vpraša osebo ali jo mogoče preveč stiskajo. Po potrebi se jih sprosti in blokira.

Vklepanje in vezanje z naslanjanjem

Ta način uporabe sredstev za vklepanje in vezanje se lahko uporabi samo v primeru, če kršitelj napade občinskega redarja, se mu upira ali želi pobegniti. V tem primeru se iz varne razdalje kršilcu oziroma storilcu odredi: »OBRNITE SE, Z ODROČENIMI ROKAMI SE NASLONITE NA ZID (avtomobil, steber ...), NE PREMKAJTE SE, VKLENIL VAS BOM! PREMAKNITE SE NAZAJ, NOGE NARAZEN, GLAVO GOR!« Osebi se približa od zadaj (bočno) in jo s šibko roko zgrabi za njeno roko nad zapestjem, spodnji enojni obroč lisic nastavi na zapestje, obroč potisne tako, da obkroži zapestje in se zatakne. Nato se kontrolirano potegne navzdol in ukaže:« NASLONITE SE NA ZID (avtomobil, steber ...)« in kršilca oziroma storilca opozori, naj to stori počasi in previdno. Z lisicami se roko potegne (zviije) na hrbet, se obrne proti njemu in se mu ukaže: »ŠE DRUGO ROKO!« Takoj za tem se natakne zgornji enojni obroč na zapestje druge roke, tako da sta dlani obrnjene navzven. Oba dela lisic se stisne, vendar ne preveč.

Vklepanje in vezanje ležeče osebe

Ležeči osebi se roke praviloma vklepajo na hrbtu. Kadar je občinski redar napaden in mora najprej uporabiti telesno silo (strokovni prijem, strokovni met ...), da obvlada osebo, lahko tako osebo vklene na tleh. Postopek je potrebno izvesti hitro in strokovno, vendar je to precej težje kot takrat, kadar oseba sodeluje. Bistvo je, da občinski redar obvlada strokovne prijeme, da osebo spravi v ležeč položaj (na trebuh ali na hrbet). V nadaljevanju pa je postopek podoben, kot je opisano zgoraj.

PLINSKI RAZPRŠILEC

Plinski razpršilec sme občinski redar uporabiti, če so izpolnjeni pogoji za uporabo telesne sile in če ne more uporabiti drugega, milejšega prisilnega sredstva, s katerim bi obvladal upiranje zadržanju, odvrnil napad ali preprečil samopoškodbo osebe.

Pravilnik o policijskih pooblastilih določa, da se za uporabo plinskega razpršilca šteje uporaba utekočinjenega plina ali drugega pršila, ki se ga uporabi tako, da se pritiskom na sprožilec plinsko sredstvo ali pršilo sprosti. Pri tem je potrebno paziti, da je curek ali oblak plina usmerjen neposredno proti osebi zoper katero se ga uporablja. Tako, kot to sicer velja za vsako uporabo prisilnih sredstev, je pred uporabo plinskega razpršilca, osebo pred uporabo opozoriti. Slednje opozorilo seveda ne velja kot absolutno, saj je potrebno upoštevati dejstvo, da se osebo na to opozori vedno, kadar okoliščine to dopuščajo. To pomeni da v primeru napada na občinskega redarja ali koga drugega, se takšno osebo o uporabi tovrstnega prisilnega sredstva ne bo opozarjalo, temveč se bo plinski razpršilec nemudoma uporabil.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi mere varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora občinski redar pred njihovo uporabo prepričati na kakšni osnovi deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzila plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenske in drugih vrst pekoče paprike (t. i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, soljenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi navedenih učinkov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je pred tem izvajal. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora občinski redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in mu nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega občinski redar nima, pa je osebi potrebno sprati obraz in oči z hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca bo prenehal delovati po približno 30 minutah, v kolikor si oči spiramo z vodo. Oči se izpira izključno s čisto vodo.

OBVEŠČANJE O VARNOSTNEM PREGLEDU OSEBE, ZASEGU PREDMETOV ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O varnostnem pregledu osebe, zasegu predmetov, zadržanju in uporabi prisilnih sredstev občinski redar pisno poroča vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

Če je oseba med postopkom telesno poškodovana, je občinski redar dolžan zagotoviti, da v najkrajšem možnem času dobi ustrezno medicinsko pomoč.

Če je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, vodja občinskega redarstva nemudoma obvesti župana občine, kjer je sedež občinskega redarstva (Občina Sežana), v primeru smrti osebe pa tudi policijo.

V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Vodja občinskega redarstva na podlagi poročila občinskega redarja oceni, ali je bilo njegovo ravnanje zakonito in strokovno. Ob ugotovljenih kršitvah sproži postopek za ugotavljanje odgovornosti.

Če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva (v nadaljnjem besedilu: komisija).

Komisijo sestavljajo:

- direktor občinske uprave s sedežem medobčinskega redarstva (Občina Sežana),
- predstavnik policije in
- eden ali več predstavnikov nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin, ali predstavnikov javnosti, ki jih določi župan.

Komisijo imenuje župan Občine Sežana. Župan imenuje komisijo najpozneje v petih delovnih dneh od prejema obvestila, če je bila osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam. Komisijo vodi direktor občinske uprave Občine Sežana. Vodja komisije skliče prvo sejo komisije najpozneje v petih delovnih dneh od njenega imenovanja.

ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK OBČINSKIH REDARJEV

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu Občine Sežana.

Župan mora pritožbo iz prejšnjega odstavka proučiti in o svojih ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti pritožnika.

DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST OBČINSKIH REDARJEV

Pri svojem delu so občinski redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko občinskega redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma

materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti občinskih redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA – RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO IN DRUGO

V Občini Komen v skladu z ocenami varnostnih razmer in drugimi potrebami občine opravljajo občinski redarji delo v skladu s programom, ki se dogovori na mesečnih sestankih s koordinatorjem Občine Komen in predstavnikom policije. Vodstvo Medobčinskega inšpektorata in redarstva tudi v drugih primerih sodeluje s predstavniki Policijske postaje Sežana (usklajevanje dela, nudenja medsebojne pomoči, skupni poostreni nadzori, itd.). Delo se načrtuje predvsem ob dneh, ki so v Občini Komen ocenjeni, kot varnostno problematični (petek, sobota) in drugim potrebam občanov (odhod otrok v šolo, primeri naravnih nesreč, prireditve, itd.).

15. SODELOVANJE S POLICIJSKIMI POSTAJAMI NA OBMOČJU OBČINE KOMEN

Občinski redarji morajo biti seznanjeni, da na območju občine Komen opravljajo delo ob policistih območne Policijske postaje Sežana, še policisti Postaje prometne policije Koper, kakor tudi policisti in kriminalisti drugih policijskih postaj.

Vodstvo Medobčinskega inšpektorata in redarstva se za koordinacijo dela in drugo potrebno pomoč v okviru svoje pristojnosti (nasveti, morebitni napadi na redarje, itd.) obrača na Policijsko postajo Sežana.

16. SODELOVANJE Z REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIH OBČIN

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin: Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana meji na Medobčinski inšpektorat in redarstvo Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke, Občinsko redarstvo Ilirska Bistrica, Občinski inšpektorat Ajdovščina, Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Šempeter-Vrtojba, Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica in Vipava ter Občinsko redarstvo Mestne občine Koper.

Sodelovanje temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,

- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

17. POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM POLICIJSKE UPRAVE KOPER IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

Na podlagi izdelane Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Komen in ob upoštevanju določil Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, števil. 51/06-UPB1, spremembe in dopolnitve Ur. list RS, števil. 97/10), je potrebno med izvajalce ukrepov zaščite in reševanja vključiti tudi občinske redarje.

18. SODELOVANJE OBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Medobčinski inšpektorat in redarstvo sodeluje v občinskem sistemu zaščite in reševanja v okviru pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti, ki jih ima kot organ lokalne skupnosti v skladu z zakonskimi določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, števil. 51/2006-UPB1, spremembe in dopolnitve Ur. list RS, števil. 97/2010).

19. NAČIN SODELOVANJA OBČINSKIH REDARJEV IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV

Občinski redarji bodo pri opravljanju svojih nalog učinkovitejši in varnejši, če bodo imeli zagotovljeno ustrezno komunikacijo in pomoč s strani varnostnikov zasebnih varnostnih podjetij, ki delujejo na tem območju.

Učinkovito obvladovanje varnostnih razmer in s tem varno delovno in bivalno okolje je v interesu tako organov lokalne skupnosti, kot policije in tudi zasebnih varnostnih služb.

Občinski redarji pričakujejo sodelovanje in pomoč varnostnikov zasebno varnostnih služb, predvsem pri opravljanju naslednjih nalog:

- zagotavljanju varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnosti javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanja javnega reda in miru v širšem smislu.

20. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

O varnostnem pregledu osebe, zasegu predmetov, zadržanju in uporabi prisilnih sredstev občinski redar pisno poroča vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

Če je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, vodja občinskega redarstva nemudoma obvesti župana občine, kjer je sedež občinskega redarstva (Občina Sežana), v primeru smrti osebe pa tudi policijo.

Če z Zakonom o občinskem redarstvu ni drugače določeno, se za ocenjevanje in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o pooblastilih in nalogah policije in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Komisija iz prejšnjega člena zbere potrebna obvestila in dokaze o okoliščinah, dejstvih in razlogih uporabe prisilnih sredstev. V zvezi s tem lahko od občinske uprave in policije zahteva potrebno pomoč in sodelovanje. Pri svojem delu smiselno uporablja določbe poslovnika občinskega sveta, ki se nanašajo na sklicevanje in vodenje sej, sklepčnost in sprejemanje odločitev.

O zbranih obvestilih, dokazih in ugotovitvah komisija najkasneje v 30 dneh od dneva imenovanja sestavi zapisnik, v katerem poda tudi mnenje, ali je bilo ravnanje občinskega redarja v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno.

Če komisija ugotovi znake kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, zlorabe človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugih kršitev, za katere so z zakonom določene sankcije, obvesti o tem pristojni organ.

21. SODELOVANJE MED MEDOVBČINSKIM REDARSTVOM, POLICIJO TER SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU OBČINE KOMEN

Občinski svet Občine Komen je sprejel Odlok o ustanovitvi in delovanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Komen (Ur. list RS, šte. 35/1997), v katerega je vključen tudi predstavnik Policijske postaje Sežana.

Svet je v letu 2015 in 2016 izvedel nekaj kvalitetnih preventivnih akcij in drugih aktivnosti v smislu izboljšanja prometno varnostnih razmer na območju občine Komen.

22. VARNOSTNO OGROŽENE POTI, KRAJI, POVRŠINE IN TOČKE NA OBMOČJU OBČINE KOMEN

Kot prioriteto je potrebno izpostaviti preventivno in represivno delovanje občinskih redarjev na področju mirujočega prometa na območju celotne občine Komen.

Vodstvo Medobčinskega inšpektorata in redarstva bo moralo prioritete nadzora mirujočega prometa nenehno prilagajati ocenam prometno varnostnih razmer in potrebam udeležencev v cestnem prometu.

Občinski redarji merijo hitrost vožnje s stacionarnimi merilniki hitrosti na območju občine Komen na občinskih cestah in državnih cestah v naseljih. Točke meritve hitrosti prilagajajo oceni prometno varnostnih razmer in priporočilom Policijske postaje Sežana. Upoštevajo tudi pisne in ustne pritožbe občanov ter upoštevajo rezultate iz merilnih tabel.

Z namenom varstva občinskih cest je medobčinsko redarstvo pričelo izvajati nadzor upoštevanja omejitev največjih osnih obremenitev ter največje dovoljene skupne mase in

največje dovoljene mase vozil na javnih cestah, predpisanih s splošnim predpisom, oz. s prometno signalizacijo za posamezne vrste ali skupine vozil.

23. ZGRADBE, SPOMENIKI, MUZEJI IN DRUGI OBJEKTI, KI IMAJO STATUS NARAVNE IN/ALI KULTURNE DEDIŠČINE

Zelo pomembna naloga redarjev pri operativnem delu je tudi varovanje zgradb in objektov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine. Redarji so tisti, ki morajo v imenu občine stalno nadzirati te objekte in znamenitosti ter skrbeti, da ne pride do njihovih poškodovanj ali uničenj. Občinskemu vodstvu predlagajo tudi ukrepe za njihovo dodatno zaščito.

Na območju občine Komen so opredeljeni spomeniki enot naravne in kulturne dediščine v še vedno veljavnem Odloku o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana (Uradni list RS, številki 13/1992, 68/1995).

24. NAČIN UVEDBE DEŽURNE SLUŽBE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

To odločitev sprejme župan po sprejemu občinskega programa varnosti in na podlagi ocene varnostnih razmer in bodoče vizije razvoja medobčinskega redarstva (kadrovska krepitev, zagotavljanje dodatnih materialnih pogojev, povečanje finančnih sredstev za ta namen, itd.). Trenutno za uvedbo dežurstva še ni potrebe.

Dežurstvo se lahko uvede na naslednje načine:

1. Kot posebni dežurni center z vso potrebno opremo in 24 urno službo občinskih redarjev.
2. V okviru dogovora s Centrom za obveščanje 112, da to vlogo prevzame njihov operater.
3. Da to vlogo prevzame varnostno nadzorni center ene izmed zasebnih varnostnih služb.

Medobčinsko redarstvo potrebuje pri svojem delu stalno dosegljiv vir informacij, komunikacijo med občani, policijo ali drugih organov do redarjev na terenu ter zagotovitev sprejema strank.

V ta namen se organizira operativno komunikacijska pisarna, oz. dežurstvo z naslednjimi nalogami:

- sprejem strank in občanov v času uradnih ur organa,
- sprejem telefonskih klicev občanov, prijav, intervencij policije in drugih organov,
- koordinacijo dela redarjev na terenu,
- obdelava podatkov po nalogu vodje službe.

Operativno komunikacijska pisarna je opremljena z bazno postajo za radio zveze na terenu, računalnikom z možnostjo dostopa do potrebnih operativnih podatkov in dežurno telefonsko linijo.

25. ZAKLJUČEK

Občinski program varnosti Občine Komen ima, glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu, značaj dokumenta trajne narave. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje programa, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja programa varnosti bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in mira v občini.

Ocenjevanje občinskega programa varnosti poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg cilja, ki je opredeljen v programu. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

Občinski program varnosti Občine Komen se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še ostalo vsebino programa. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog občinskega redarstva.

Predloge za dopolnitev programa je potrebno oblikovati tudi v okviru Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Komen, kot pomembnega posvetovalnega organa na področju varnosti v občini.

V skladu z zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer, ki je sestavljena in usklajena z medobčinskim redarstvom, policijo ter drugimi subjekti, ki v občini delujejo na področju varnosti, je utemeljen predlog po angažiranju občinskih redarjev na območju občine Komen in njihovem usklajenem delovanju s predstavniki Policijske postaje Sežana ter drugimi subjekti v občini, ki lahko na tem področju dajo svoj prispevek.

Marko Bandelli, mag. posl. ved
Župan

LITERATURA IN VIRI

- Ustava Republike Slovenije (Ur. list RS, števil. 33/1991-I);
- Zakon o prekrških (Ur. list RS, števil. 29/2011-UPB, 21/2013, 111/2013, 74/2014 – odl.US in 92/2014-odl. US, 32/2016);
- Zakon o občinskem redarstvu (Ur. list RS, števil. 139/06, 9/2017);
- Zakon o pravilih cestnega prometa-UPB2 (Ur. list RS, števil. 82/2013, 68/2016);
- Zakon o cestah (Ur. list RS, števil. 109/2010, 48/2012, 36/2014-odl. US, 46/2015);
- Zakon o voznikih (Ur. list RS, števil. 109/2010, 25/2014, 85/2016);
- Zakon o motornih vozilih (Ur. list RS, števil. 106/2010, 23/2015, 68/2016);
- Zakon o varnosti javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006);
- Zakon o lokalni samoupravi (ZLS-UPB2, Uradni list RS, št. 94/2007, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF in 14/2015-ZUUJFO);
- Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Ur. list RS, števil. 15/2013, 23/2015-popr., 10/2017);
- Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, števil. 51/2006-UPB1, spremembe in dopolnitve Ur. list RS, števil. 97/2010);
- Kazenski zakonik-KZ-1-UPB2 (Ur. list RS, 50/2012);
- Zakon o kazenskem postopku – ZKP-UPB8 (Ur. list RS, 32/2012);
- Zakon o varuhu človekovih pravic (Ur. list RS, 71/1993, 15/1994, 56/2002-ZJU, 109/2012);
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008, 123/2008, 8/2011 – ORZVKD39, 90/2012, 111/2013 in 32/2016);
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, števil. 43/2007-ZIN-UPB1, 40/2014);
- Trendi varnostnih pojavov na območju občine Komen - Poročilo Policijske postaje Sežana za leto 2016;
- Uradna spletna stran Občine Komen.

